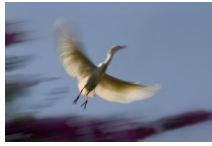

יום ה', ב' בכסלו תש"ע (19 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"וַיְהִי כִּי-זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרָאִת וַיִּקְרָא אֶת-עֲשׂו בֶּן-הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנְנִי. וַיֹּאמֶר הֲנֵה-נָא זָקֵנְתִּי לֹא יִדְעָתִי יוֹם מוֹתִי. וְעַתָּה שָׂא-נָא כְּלִיד תְּלִיד וְקִשְׁתְּךָ וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצֹדֶה לִי צִידָה (צִיד). וְעֲשֵׂה-לִי מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר אֲהַבְתִּי וְהָבִיָּאָה לִי--וְאָכְלָה בְּעֶבֶר תְּבָרְכֶךָ נַפְשִׁי בְּטָרֶם אָמוּת. ... וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-אָבִיו אֲנֹכִי עֹשֶׂה בְּכָרְךָ--עֲשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלַי קוֹם-נָא שָׁבָה וְאָכְלָה מִצִּידִי--בְּעֶבֶר תְּבָרְכֶנִי נַפְשְׁךָ. ... וַיֵּגֶשׁ יַעֲקֹב אֶל-יִצְחָק אָבִיו וַיִּמְשְׁהוּ וַיֹּאמֶר הֶקֶל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדִים יָדֵי עֲשׂו. וְלֹא הִכִּירוּ--כִּי-הָיוּ יָדָיו כִּיָּדֵי עֲשׂו אַחִיו שְׁעֵרֶת וַיְבָרְכֶהוּ. ... וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גֵּשָׁה-נָּא וּשְׁקָה-לִי בְּנִי. וַיֵּגֶשׁ וַיִּשְׁק-לוֹ וַיֵּרַח אֶת-רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֶהוּ וַיֹּאמֶר רָאֵה רִיחַ בְּנִי כְּרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בָּרַכְוָה ה'."

[בראשית כ"ז]

בפרשת השבוע שלנו ["תולדות"], יעקב קונה את בכורת עשיו ומגיע בעצת אמו רבקה ליצחק אביו כשהוא לבוש בבגדי עשיו - ע"מ לקבל מאבא את ברכת הבכור. יצחק, אשר כבודות עיניו, מנסה לזהות את בנו ע"י מישוש, ומתבלבל - "הקול קול יעקב והידיים ידי עשיו" ואז מריח יצחק את בגדיו של יעקב המתחזה לעשיו: "וירח את ריח בגדיו ויברכהו ויאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה' " ומברך את בנו.

הנושא מרתק ובאמת הרבה שאלות נשאלו ונחקרו בו לעניינינו נתמקד ב-2 שאלות מרכזיות:

- (1) "ראה ריח בני" - איך רואים ריח?
- (2) מה הקשר לבגדים ומדוע הבגדים הם המבחן שעורך יצחק?

המדרש על הפסוק שלנו מפנה לגמרא במסכת סנהדרין אשר דנה על פושעים בישראל: בתחילה מביאה הגמרא את דעתו של ריש לקיש שלומד את הפסוק משיר השירים "כפלח הרימון רקתך" - אל תקרי "רקתך" אלא "ריקתך" - מלמד שאפילו ריקנים שבישראל מלאים מצוות כרימון.

לאחר מכן מובאת דעתו של ר' זירא שלומד את אותו רעיון אבל דווקא מן הפסוק שלנו על יצחק ומלמד אותנו כך: "וירח את ריח בגדיו" - אל תקרי "בגדיו" אלא "בוגדיו" - כלומר אפילו את מי שבוגד בעצמו/בעמו יש להריח כלומר להסתכל מתחת לפני השטח - כי הריח הוא של "שדה אשר ברכו ה'".

לאור לימודו של ר' זירא יש לשים לב ל-3 דברים חשובים:

- (1) אכן אצל יעקב משמשים הבגדים בשביל לבגוד - להתחזות לעשיו.

"לו--עמי שמע לי ישראל בְּדַרְכֵי יְהוָה. כְּמַעַט אוֹיְבֵיהֶם אֲכַנֶּיֶע וְעַל צָרֵיהֶם אֲשִׁיב יָדִי."

מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום חמישי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ²⁶	(י-ם): 16 ¹⁰	(ת"א): 16 ²⁵	(חיפה): 16 ¹⁴
צאת השבת	(ב"ש): 17 ²³	(י-ם): 17 ²²	(ת"א): 17 ²³	(חיפה): 17 ²²

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: ["תולדות"] [בראשית כ"ה 19 - כ"ח 9]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ה', ב' בכסלו תש"ע (19 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אפילו אצל אדם וחווה מיד לאחר החטא הם התבוששו מהיותם ערומים והתחבאו עד שהתלבשו.

(2) בעברית באמת הביגוד הוא משורש של בגידה:

- בגד = בגידה
- מעיל = מעילה
- חליפה = החלפה
- לבוש = ל-בוש [בושה]

(3) ר' זירא זה איננו סתם רב אלא מדובר באיש חינוך מיוחד במינו – עליו מסופר שהוא היה מתרועע עם "בריונים" – העבריינים המאפיה והיה רואה בהם את פנימיותם הטובה ומקרבם ולא היתה דעת חכמים נוחה ממנו על כך ולכן הקפידו עליו. כאשר מת ר' זירא אמרו הבריונים – עד עכשיו היה ר' זירא מתפלל עלינו עכשיו מי יעשה זאת? קמו וחזרו בתשובה.

בעקבות 2 דברים שעלו בשבועיים האחרונים במעוף – ילדה שהגיעה בביגוד לא צנוע מספיק ושיחת צוות בה דנו באפשרות של דירוג/קטלוג של תלמידים ע"י הצוות החינוכי שאלו 2 נושאים מאד קרובים לפרשה שלנו כפי שרואים - רציתי להאיר אולי כך:

ר' זירא מראה לנו שיצחק אבינו מלמד אותנו כללים ראשונים במעלה לאיש חינוך:

- לא להסתמך רק על ראייה אלא גם על ראיית הנסתר – הריח
- להריח דווקא את הבגדים: (א) בגלל שבדיוק במקום בו הנער בוגד – כנראה שם שורש הביעה בה יש לטפל. (ב) הבגד הוא הכיסוי שמתחתיו חייב להסתתר האדם עצמו כפי שהוא – שדה אשר ברכו ה' ולכן ודאי יכול לצמוח למקומות טובים
- לפעמים על איש החינוך לעשות כל שביכולתו גם בידיעה שאת התוצאות הוא אולי לא יזכה לראות מיד ואולי אף לא בחייו כלל אבל ודאי שיש למעשיו השפעה רבה על חיי חניכיו.

ניתן לקחת דברים אלו בהרבה כיוונים כולם אני חושב חיוביים. הצעה קטנה שלי שאולי ניתן כבר ליישם ולשפר מעט את נושא מחויבות התלמידים בדרך חיובית: לבחור כמה קריטריונים של הצטיינות [ואני בטוח שנוכל להוסיף עוד עם הזמן] כמו 'מצטיין חברתי' 'מצטיין איכות סביבה' 'מצטיין עזרה לזולת' וכו' – שאותם נוכל לבחור כל פרק זמן ולפרסם על הלוח במעוף אולי אף לזכות בפרס כלשהו – מה שיעודד תלמידים לשאוף למעורבות והצטיינות בתחומים אלו [ואולי הם אף יעלו תחומים חדשים שלדעתם יכולים לזכות בהצטיינות] מבלי להכניס את כל שאר התלמידים ל'דירוג' שממנו יכול

"לו--עמי שמע לי ישראל בדרך יהלכו. כמעט אויביהם אֶכְנִיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי."

מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום חמישי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ²⁶	(י-ם): 16 ¹⁰	(ת"א): 16 ²⁵	(חיפה): 16 ¹⁴
צאת השבת	(ב"ש): 17 ²³	(י-ם): 17 ²²	(ת"א): 17 ²³	(חיפה): 17 ²²

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: **"תולדת"** [בראשית כ"ה 19 – כ"ח 9]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.

יום ה', ב' בכסלו תש"ע (19 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לבלוט [לשלילה] מי שאיננו מצויין. ניתן אף להשתמש בכך לפעמים ככלי לגרום לילדים שאינם מרגישים עצמם [או שהצוות איננו מרגיש שהם] מצטיינים או מעורבים ע"י מתן ציון לשבח בתחומים אחרים בהם הם חזקים יותר – להראות להם את התחומים בהם הם כן מצטיינים וכך להריח את הבגדים וללמד אותם ואת עצמנו שכל הבגידות הללו הינן חיצוניות לאדם – שמהיותו אדם הוא בעצם שדה שבורך בברכה הגדולה ביותר ולכן פוטנציאל הצמיחה שלו הוא הגדול ביותר.

שבת שלום

את הדברים שמעתי מפי מורי ורבי [למרות שלא למדתי אצלו כחניך ישיר מעולם] הרב מרדכי אלון

[המקור: כאן]

שבת שלום ומבורך
ברברה ומרדכי

"לו--עמי שמע לי ישראל בְּדַרְכֵי יְהוָה. כְּמַעַט אוֹיְבֵיהֶם אֶכְנֶיעַ וְעַל צָרֵיהֶם אָשִׁיב יָדִי."

מתוך פרק התהלים [פ"א 14-15] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום חמישי בשבת

כניסת השבת	(ב"ש): 16 ²⁶	(י-ם): 16 ¹⁰	(ת"א): 16 ²⁵	(חיפה): 16 ¹⁴
צאת השבת	(ב"ש): 17 ²³	(י-ם): 17 ²²	(ת"א): 17 ²³	(חיפה): 17 ²²

יום נעים ושבת שלום ומבורך!

פרשת השבוע: "תולדת" [בראשית כ"ה 19 – כ"ח 9]

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל.